

Mister Bean

Gerard Ouweneel

Ook of misschien juist onder vogelaars lopen discussies die met de onaandoenlijkheid van een Tibetaanse gebedsmolen doorgaan, decennialang. Die polemieken krijgen iets vertrouwd, zij het voor menigeen óók iets vermoedens. Soms zijn er heftige oprispingen, met name op momenten dat iemand over het onderwerp een mening poneert, waarmee collega-deskundigen het oneens zijn – wellicht uitsluitend oneens omdat ze niet vooraf waren geconsulteerd. Zo zijn over de identiteit van grote Holarctische meeuwesoorten bibliotheken volgeschreven. En dat gaat maar door, zodat ik bij het openslaan van een nieuwe aflevering van ‘Dutch Birding’ of ‘Birding World’ in stilte verzucht ‘alsjeblijft niet opnieuw een meeuwenverhaal’.

En nu weer de heropleving van de kwestie Toendrarietganzen of Taigarietganzen, een zaak die een halve eeuw geleden anserofielien ook bezighield. Nadien zag het ernaaruit dat beide rietganzen hun identiteit hadden gekregen, zij het dat specialisten als Leo van den Bergh en de Belg Georges Huyskens kritische kanttekeningen bleven plaatsen. Tot onlangs Thomas Heinicke de steen opnieuw in het water wierp. Deze Duitser van het eiland Rügen is thans de absolute rietgangsroer. Voor deze vogels bereist hij het noordelijke palearctische gebied. Van de Atlantische Oceaan tot de Beringstraat. Op bijeenkomsten van ganzendeskundigen is hij dan ook onomstreden ‘Mister Bean’, een naam die natuurlijk de link legt met Bean Goose, de Engelse naam voor de rietgans. Op de bijeenkomst van de Goose Specialist Group die in het najaar van 2009 werd gehouden in Zweden, stelde hij dat veel determinaties van Taigarietganzen in werkelijkheid Toendrarietganzen betreffen. Die onjuiste determinatie vindt óók plaats in Nederland, aldus Mister Bean. De mededeling baarde opzien. Omdat de onder regie van Sovon plaatshebbende watervogeltellingen iedere winter voor Nederland een paar duizend Taiga’s in de boeken brengen, nodigde Kees Koffijberg Mister Bean al eerder uit gezamenlijk de Nederlandse taigarietganspleisterplaatsen langs te gaan. Die vijfdaagse rietgansodyssee had plaats in januari 2009. ‘Alleen Toendrarietganzen gezien en geen Taiga’s’, oordeelde Mister Bean. Wel voegde hij er toeschietelijk aan toe: dat dit nog niet wil zeggen dat er in Nederland nooit Taigarietganzen komen’. Kees Polderdijk van de ‘Vereniging van

Ganzenvangers’ beaamde Mister Beans visie over Toendra- en Taigarietganzen. Om rietganzen te ringen, gaan hij en Thomas Heinicke ze regelmatig vangen in het Duits-Poolse grensgebied, zodat er heel wat door zijn handen gaan. Terzijde, indien u in bent voor een deskundige maar ook onderkoeld hilarische lezing over het ganzenvangbedrijf, nodig dan Kees Polderdijk een avond uit.

Mister Beans boodschap echode door tijdens het Zweedse congres en ook nadien, zoals op de ganzendag die Sovon op 30 januari 2010 voor de ganzentellers in Arnhem organiseerde. Dat heeft vooral te maken met het feit dat nu blijkt dat er hooguit 70.000 Taigarietganzen zijn en waarschijnlijk minder. Ze overwinteren voornamelijk in Zuid-Zweden en in het Duits-Poolse grensgebied. Begrijpelijk dat tijdens de ganzenexcursies na afloop van het congres, het gezelschap begerig was echte Taiga’s te zien. Dat zou onder andere moeten gebeuren bij het Tåkernmeer, één van de klassieke Zweedse pleisterplaatsen. Bij het bekijken van een paar duizend rietganzen, zei Thomas tegen Leif Nilsson dat beide soorten waren te zien. Waarop de discussies prompt opnieuw begonnen... enfin, hoogtijd voor een goed geïllustreerd determinatieverhaal over Taiga- en Toendrarietganzen. Een paar maanden later stonden er in ‘Vogels’ schitterende foto’s van Taigarietganzen, prototypes. Ik zond het tijdschrift naar Thomas. De enthousiasme mail waarin hij reageerde, ga ik bewaren. Met Duitse Gründlichkeit geeft hij aan waarom de rietganzen op de foto’s Taiga’s betreffen... noblesse oblige, nietwaar?

Vogelvrij en 70 andere vlerkenstreken

Het nieuwe boek 'Vogelvrij en 70 andere vlerkenstreken' van de Stichting Het Vogeljaar van Gerard Ouweneel en tekenaar Elwin van der Kolk is voor abonnees van *het Vogeljaar* te koop voor € 19,50 (inclusief verzendkosten). U kunt dit bedrag overmaken op bankrekening 96 44 72 ten name van Stichting Het Vogeljaar te Hedel.

'Vogelvrij'

'Vogelvrij en 70 andere vlerkenstreken' is een prachtige uitgave en bevat een bundeling van een aantal afleveringen van Gerard Ouweneel's column 'Vlerkenstreken' die zijn verschenen in *het Vogeljaar* en in enkele andere vogeltijdschriften. In het boek staan ook nieuwe afleveringen over zijn belevenissen met vogels en vogels kijken over de hele wereld. Elwin van der Kolk maakte speciaal voor dit boek bij elk verhaal een prachtige plaat in kleur. Daarnaast zijn ook extra tekeningen van deze bekende vogelschilder opgenomen in deze rijk geïllustreerde uitgave.

Help mee en werf een abonnee!

Om dit mooie boek nog voordeliger te krijgen hebben wij een ledenwerfactie. Als u iemand voor twee jaar abonnee maakt van ons tijdschrift krijgt u dit boek en twee jaar abonnement voor € 35,-. U heeft dan de keus om het boek te schenken aan de nieuwe abonnee of om het zelf te houden. Wilt u dit wel duidelijk aangegeven.

Abonnee worden

Ben u nog geen abonnee van *het Vogeljaar*? Dan is dit een goed moment om abonnee te worden. U ontvangt dan twee jaar lang ons tijdschrift *het Vogeljaar* en het prachtige boek 'Vogelvrij en 70 andere vlerkenstreken' voor € 35,-. Het boek wordt u direct toegezonden, na ontvangst van de betaling op bankrekening 96 44 72 ten name van Stichting Het Vogeljaar te Hedel.

Voor meer informatie kijkt u op onze website <http://www.vogeljaar.nl> of u neemt contact op met Willem Werkman, Boterbloemstraat 20, 5321 RR Hedel, (073) 599 19 67.

